

Zonnestraal blauwe paaltjesroute - Loosdrechtse Bos

Loosdrechtsebos 17, 1213 RH Hilversum. Op het eind van de toegangsweg naar Zonnestraal parkeren)

Voor opmerkingen en/of vragen kun je Tjepkje bellen: 06 50284849

Het begin van de wandeling is naast de klok bij de parkeerplaats bij paaltje 1. Dit paaltje staat aan de achterkant van de rotonde naast de klok.

1. Volg de pijl op paaltje 1 richting parkeerplaats, parkeerplaats aflopen, voorbij brede beukenlaan p.2
2. Een eind verder zie je links p.3 (de 3 staat aan de andere kant van het paaltje)
3. Scherpe bocht naar links de rechte oude beukenlaan volgen. (héél scherp, in feite loop je iets terug de brede beukenlaan in).
4. Eind verder linksaf (p.4) langs Openluchttheater (p.5), verder voorlopig de blauwe paaltjes volgen (maserknollen)
5. Bij dikke boomstronk linksaf (p.11) (z.g. halmenveld, heide en brem)
6. Pad blijven volgen, (na p.16 zie je een droge greppel aan rechterkant evenwijdig aan het pad en Amerikaanse eiken)
7. Op t-kruising en heuvel rechts p.17, paaltjes blijven volgen, bij p.21 zie je links de nazorggezinswoningen
8. Bij p.23 asfaltlaan oversteken, even links en daarna rechts bij p.24
9. Daarna pad links volgen langs p.25
10. Oversteken 4-sprong (p.26), bij p.27 rechtsaf
11. Op klinkerweg links (p.28) en op 3-sprong links (p.29) klinkerweg vervolgen (zie de tot woonhuizen veranderde z.g. boerderijen uit de 2^e wereldoorlog)
12. Na de huizen eerste pad rechts (p.30)
13. Verder blauwe paaltjes volgen
14. Bij het dierenverblijf rechtsaf (p.34) langs de achterkant van de Pampahoeve (adelaarsvaren)
15. Pad rechts aanhouden langs p.35 en bij t-kruising links p.36
16. Volgende 3-sprong links p.37 bij bankje.
17. Doorlopen tot 5-sprong daar linksaf en pad blijven volgen
18. Langs p.39 naar beneden en rechts langs p.40 (het getal zie je niet meer)
19. Op het eind bij de 3-sprong links, hier zie je “ ’t Schip op de Heide”
20. Recht doorlopen en op het eind rechts terug naar de klok.

Op de achterkant: wat je tegenkomt tijdens de wandeling.

6 april 2021 Tjepkje Gersjes

De oude beukenlaan (na p.3)

Deze was vroeger de doorgaande weg van 's-Graveland naar Utrecht. Deze statige bomen herbergen veel vleermuizen, die in de zomer bij schemering op jacht gaan naar insecten.

Maserknollen of warrelknoesten, na p.3

Uitwassen aan boomstammen wijken sterk af van het normale groeipatroon van een boom. Het zijn woekeringen van houtcellen met een warrige houtstructuur. De maserknollen ontstaan door verwonding van de boom bijv. door een ingeslagen spijker, een afgebroken tak, insectenvraat of een infectie door een bacterie. De passieve groeiknoppen schrikken wakker en gaan als bezetenen groeien. Je krijgt een ontwikkeling van knoppen, takken en wortels, boven- en ondergronds (in dat geval heten ze wortelhout). Grote maserknollen werden/worden verwerkt tot kostbare fineer. Kunstenaars gebruiken het fineer voor bijzondere kunstobjecten.

Openluchttheater p.5

In 1921-1922 werd als werkverschaffingsproject in het bos van sanatorium Zonnestraal een openluchttheater voor ongeveer 200 bezoekers aangelegd. Het ziekenhuis was bestemd voor diamantslijpers met tuberculose. Voor hen en het verplegend personeel was dit theater bestemd. Acteur/regisseur [Albert van Dalsum](#) en de politieke tekenaar Albert Hahn jr. adviseerden bij de bouw. De resten van het theater kun je nog zien.

Halmenveld, na p.11

De naam 'halmenveld' heeft waarschijnlijk te maken met het Argentijnse verleden van de familie Smidt, die de Pampahoeve aankocht. Nu is het een heideveld met o.a. brem. Er zit altijd zaad in de bodem van het Gooi. Heide en brem zie je op arme hoger gelegen zandgronden. Leem in de grond bevordert de groei van de brem.

Houtwal met greppel, na p.16

Aangelegd rond 1665. Men wilde het terrein ontginnen en verkavelen. Dat is er nooit van gekomen. Heeft naar alle waarschijnlijkheid ook als veekering en zandvang heeft gefunctioneerd. Dit gedeelte van het terrein ziet er natuurlijk uit: afwisselend bomen en struiken, dode stammen op de grond en nieuwe uitgezaaide boompjes. Even verderop veel Amerikaanse eiken.

Nazorggezinswoningen

Bij p.21. Het pad komt uit bij een rijtje nazorgwoningen. In 1938 werden nazorgwoningen gebouwd. Gehuwde mannelijke patiënten konden hier met hun gezin wonen. In de herstelfase van hun ziekte konden zij zo toch nog blijven wonen en werken op het Zonnestraalterrein.

Bunkerwoningen, in de vorm van boerderijen, na p.29

Deze stammen uit de Tweede Wereldoorlog (1942) en zijn gebouwd in opdracht van de Wehrmacht. Het betreft 11 woningen en een officiersmess. Verbouwd in 1949 ([B.Bijvoet](#)) tot dubbele nazorgwoningen. Het pand op Rading 31-33, "Het Casino" was destijds de officiersmess voor Duitse officieren.

Villa Pampahoeve achterzijde, na p.34

Villa Pampahoeve, gebouwd omstreeks 1911 kent de status van rijksmonument. Frederik Smidt (Amsterdam 1859 - Hilversum 1918) kocht op 17 juni 1911 het Loosdrechtse bos. Voor zijn gezin bouwde hij een houten villa en noemde deze de Pampahoeve. Het huis was een bouw pakket van de fa Boulton&Paul Ltd uit het Engelse Norwich. Aannemer: fa G. Seppen. De vijver in het grasveld is in oude stijl hersteld.

lelietjes van dalen,

Op diverse plaatsen tussen de bomen groeien in het voorjaar lelietjes-van-dalen. In de grond bevindt zich een kruipende [wortelstok](#). De bloemen en wortels worden door de farmaceutische industrie verwerkt, omdat deze de hartwerking kunnen beïnvloeden. In oude geschriften uit de 16e eeuw is te lezen dat deze kennis toen al bekend was. Ook werden de gedroogde bloemen toegevoegd aan [snuiftabak](#).

Adelaarsvaren, t.o. Pampahoeve

Op Zonnestraal zijn grote oppervlakken aan te treffen, bedekt met Adelaarsvaren. Het is onze grootste varen. Het grote aantal bladeren behoort mogelijk tot één plant. Ondergronds zit een grote vertakte wortelstok, waaruit iedere lente opnieuw heel veel jonge bladeren tevoorschijn komen. In de zomer vormen zich sporenhoopjes aan de bovenrand van de geveerde bladeren. In de herfst sterft alles boven de grond af en wordt de productie van de zomer als reserve in de wortelstok opgeslagen.